

Obec, ve které žiješ, má na kvalitu tvého života velký vliv. Víš ale vůbec, kdo stojí v jejím vedení a co je jeho úkolem (tj. jaké má plnit povinnosti a jaké má pravomoci)?

? Dopln následující profilové karty jednotlivých orgánů tvé obce. Některé informace už asi znáš ze školy, ostatní dohledej na internetu nebo s pomocí telefonu. Můžeš se také na obecní úřad sám/sama vypravit.

Zopakuj si, kdo je autorem hymny ČR. V které době vznikla?

STAROSTA

Jméno: Věk:

Politická příslušnost:

Kde úřaduje:

Kdy je možné ho zastihnout:

Kontakt:

Náplň činnosti:

.....

.....

Zajímavost:

.....

RADA OBCE/MĚSTA

Počet členů:

Politická příslušnost:

Počet žen a mužů:

Jak často zasedá:

Kdy a kde se schází:

Náplň činnosti:

.....

.....

.....

Zajímavost:

ZASTUPITELSTVO OBCE/MĚSTA

Počet členů:

Politická příslušnost:

Počet žen a mužů:

Jak často zasedá:

Kdy a kde se schází:

Náplň činnosti:

.....

.....

.....

Zajímavost:

.....

OBCENÍ/MĚSTSKÝ ÚŘAD

Vedoucí:

Sídlo:

Jeho odbory a oddělení:

.....

.....

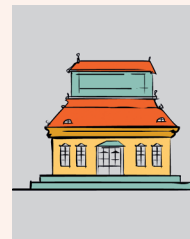
Otevírací hodiny:

Náplň činnosti:

.....

.....

Zajímavost:

? Jak si ověřit, zda jste zjistili správné informace? Rozdělte třídu na čtyři skupiny, každé přidělte jeden orgán vaší obce a vypravte se k nim na návštěvu. Ukažte jim vzorově vyplněnou kartu o nich samotných a zjistěte, zda jste ji vyplnili správně. Pokud ano, požádejte své zástupce o podpis. Můžete samozřejmě při té příležitosti zjistit i další informace. Co považují vaši zástupci na své práci za nejtěžší? Dělají svoji práci rádi? Co chtějí udělat pro to, aby se ve vaší obci žilo lépe?

Obce plní některé své úkoly v tzv. přenesené působnosti a některé úkoly v působnosti samostatné. Vyhledej, v čem se obě působnosti liší.

Požádej o informace

Podle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím máš právo na informace od státních orgánů, orgánů obcí a krajů a institucí, které hospodaří s veřejnými prostředky. Požádej o informace, které tě zajímají. Splnění zákonných náležitostí za tebe pohlídná server <http://www.infoprovsechny.cz/>.

Pokojná občanská blokáda proti kácení v národním parku Šumava, léto 2011.

Sdílej a doporučuj důležité zprávy

Pomoci můžeš i šířením důležitých informací, sdílením odkazů na dobré projekty, o svých postojích a aktivitách informovat na sociálních sítích.

Zajímavý způsob, jak reflektovat společné zkušenosti z občanského angažování, je tzv. divadlo utlačovaných. Zjisti o tomto projektu víc na: kdivu.ped.muni.cz.

Pokud tě zaujme, můžeš přesvědčit spolužáky a učitele a divadlo utlačovaných můžete společně sami sehrát.

Tričko s názorem

Vyjádři svůj politický či jiný postoj tím, co si oblékneš nebo jakou placku si připneš na kabát.

Nekupuj to, s čím nesouhlasíš

Můžeš přestat kupovat zboží spojené s tím, s čím nesouhlasíš. Může se jednat o výrobky ze země porušující lidská práva, výrobky firmy, která se chová neekologicky, nebo pokud možno všechno zboží, které za sebou musí cestovat přes půl planety.

Finanční příspěvek

Podpoř neziskovou organizaci, která se zabývá tématem, které bys chtěl(a) pomoci řešit.

Účast na veřejné debatě

Můžeš se zúčastnit debaty a aktivně v ní vystoupit nebo ji zorganizovat.

Protest v sedě

Budeš společně s ostatními bránit průjezdu či průchodu tím, že obsadíte veřejné prostranství či ulici.

Upozorníš na problém

Všiml(a) sis chybějícího kanálu, hromady odpadků nebo ti někde chybí přechod pro chodce? Upozorni na to ty, kteří jsou placeni za to, aby se o to starali (lze využít portál Lepšímísto.cz).

Lobbování

Dlouhodobé prosazování určitých zájmů pomocí schůzek s politiky a výstupy v médiích. Lobbování musí být transparentní.

Staň se dobrovolníkem

Nemůžeš věnovat své peníze? Věnuj svůj čas organizaci, která prosazuje dobré věci. Začít můžeš na www.dobrovolnik.cz.

Squatting

Někteří prosazují svůj názor tím, že obsadí prázdný dům, který jim nepatří (zejm. aby zabránili jeho zbourání).

Závěrečné shrnutí

Právo není vůbec jednoduchý systém. Má však svá pravidla a své dělení, o kterých jsme si povídali v této kapitole a které je zpřehledňují. Zaměřili jsme se také na důležité právní odvětví, kterým je občanské právo.

Víme, že:

- náš právní řád je členěn na právní odvětví,
- subjekty práva jsou stát, fyzické a právnické osoby,
- základní práva a povinnosti každého jsou upraveny v nejdůležitějších zákonech státu, ústavě a Listině základních práv a svobod,
- občanské právo upravuje situace, které jsou typické pro každodenní život,
- důležitým právem je vlastnictví, i to ale může být někdy omezeno, například věcným břemenem,
- téměř každý den uzavíráme smlouvy, a to jak písemně, tak především ústně či činností (konkludentně),
- za své jednání je každý, kdo nebyl omezen ve svéprávnosti, odpovědný, pokud někomu způsobí škodu, musí ji nahradit.

? Rozhodni, který z výroků je pravdivý. Nepravdivé uveď na pravou míru.

Pětiletý Adam je nesvéprávný.

Vydědit lze pouze potomky.

Občanské právo upravuje mimo jiné postih za trestné činy.

Každý může zdědit majetek.

Petr se snažil uhasit oheň půjčenou dekou, která se při hašení zničila. Za škodu je odpovědný.

Právní řád je souhrn zákonů, pravidel a právních předpisů, které platí na území nějakého státu.

Fyzická osoba je pouze člověk.

Ohlédnutí

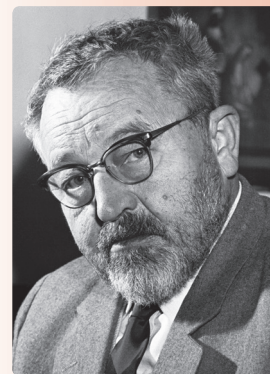
Dříve, než se posuneme ve výkladu o právu dál, zopakuj si, co všechno ses naučil(a), a odpověz na následující otázky:

1. Popiš, co všechno upravuje občanské právo.
2. Jaké náležitosti by měla mít kupní smlouva na nemovitou věc?
3. Vysvětli pojmy právní osobnost a svéprávnost.
4. Jakými způsoby můžeme nabýt majetek?
5. Vysvětli pojem škoda.
6. Kdo je za způsobení škody odpovědný?
7. Co je právo duševního vlastnictví a jak je chráněno?

Smích a pláč jsou nejcennější majetek živého člověka.

Jan Werich

Konkludentní uzavření smlouvy – právní jednání vyjádřené například podáním ruky, kývnutím hlavy.

Čas je jediný majetek, který se nedá vlastnit, natož rozmnožit.

Erich von Däniken

V případě, že motivační dopis a životopis na zaměstnavatele pozitivně zapůsobí, bývá uchazeč pozván k osobnímu pohovoru. I ten má svoje pravidla.

Na základě dojmů a zážitků ze cvičení z předcházející stránky sestav pravidla, kterých by se měl(a) uchazeč(ka) o zaměstnání držet při přijímacím pohovoru.

Svůj seznam porovnej s ostatními. Nezapomněli jste na nic? Ve dvojici si s vědomím všech pravidel připravte ukázkový pracovní pohovor.

Odborné učiliště nebo střední škola a posléze např. i pomaturitní studium nebo vysoká škola tě mohou připravit na výkon povolání, které sis vybral(a) nebo ještě vybereš. Přesto se může stát, že se ocitneš v situaci, kdy nebudeš moci se zvoleným povoláním najít uplatnění na trhu práce.

Co budeš dělat, když dlouhodobě nedokážeš najít práci ve svém oboru? Jednou z možností je tzv. rekvalifikace. Vysvětli, co obnáší, kdo ji provádí a jaké rekvalifikace nabízí váš úřad práce. Vyhledej, které další firmy ve vašem kraji nabízejí rekvalifikaci.

Zjisti ve svém okolí, zda někdo z tvých blízkých podstoupil rekvalifikaci. Jaké jsou jeho zkušenosti s takovou změnou? Poděl se o jeho zážitky s ostatními ve třídě.

Mnozí lidé pracovat chtějí, ale nedaří se jim práci najít. Těm hlavně mají být určeny některé sociální dávky. Ztráta zaměstnání nebývá zpravidla nikomu příjemná, může ovšem mít i pozitivní dopady. Přestávka v každodenní rutině v nás může vybudit kreativitu a větší motivaci do další/jiné činnosti.

Jsou také lidé, kteří pracovat nechťejí. Měli by i oni dávky dostávat? Debatujte o možných řešeních.

S Při hledání zaměstnání můžeme využít pomoci některých organizací, zejména úřadu práce, který také zajišťuje podporu v nezaměstnanosti. Je nicméně dobré nespolehat se jen na pomoc ostatních – práci si musíme hledat hlavně sami. Hledání práce není radno podceňovat, zvláště při velké konkurenci rozhodujících i maličkostí. Vyplatí se proto věnovat náležitou pozornost přípravě motivačního dopisu i strukturovanému životopisu a pečlivě se připravit na přijímací pohovor.

? Spočítej si svoji vlastní ekologickou stopu pomocí interaktivní aplikace na <http://www.hraozemi.cz>. Dozvíš se, jak velká by musela být planeta, aby všichni mohli žít tvým způsobem života. Současně ti aplikace poradí, jak můžeš svoji ekologickou stopu zmenšit. Porovnej svůj výsledek se spolužáky. Jak se odlišuje? Proč tomu tak je?

The New York Times

Copyright © 2007 The New York Times

NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER

Nelze přehlížet dnešní hrozby

By VÁCLAV HAVEL

S rostoucím důrazem si v posledních letech kládeme otázky, zda globální klimatické změny probíhají podle přirozených cyklů či nikoli, jakým dílem k nim přispíváme my lidé, jaká případná ohrožení z nich plynou a co lze proti nim dělat.

Jsmo-li na počátku vážných globálních klimatických změn, jak prokazují vědecké studie, hrozí-li změny teploty a celoplanetárních energetických koloběhů, může to znamenat všeobecnou hrozbu bez ohledu na to, k jakému civilizačnímu okruhu kdo patří a na jakém kontinentě žije. Podle zveřejněných výzkumů je rovněž zřejmé, že příčinou

změn je i lidská činnost, nevíme pouze, jaký je její konkrétní podíl. Musíme ho ale nutně znát do poslední desetiny procenta? Nepřipraví nás čekání na jeho potvrzení, na onu nevyvratitelnou přesnost jen o čas potřebný k relativně bezbolestným opatřením oproti těm, která bychom museli podstoupit v případě dalších odkladů?

Možná bychom se na svůj pobyt na této Zemi měli začít dívat jako na půjčku. Je nepochybné, že si euro-americký svět přinejmenším posledních sto let půjčoval na dluh a nyní se přidávají a následují ho i další části světa. Vstoupili jsme však do éry, v níž nás příroda varuje a žádá dluh nejen dále

nezvyšovat, ale naopak jej začít splácet. Nemá valného smyslu se ptát, zda jsme si nepůjčili příliš mnoho či co by se stalo, kdybychom splátky odložili. To si může snadno představit každý, kdo má hypotéku či bankovní úvěr.

(...) Přemýšlím-li o rozmanitých problémech současného světa, ať ekonomických, sociálních, kulturních, bezpečnostních, ekologických, či obecně civilizačních, vždycky nakonec narazím na otázku mravní, na otázku, zda to či ono je či není odpovědné a přípustné. Mravní řád a jeho zdroje, naše svědomí a odpovědnost, lidská práva a práva na lidská práva jsou

asi ta nejdůležitější témata počátku třetího tisíciletí. Je třeba se neustále vracet ke kořenům lidské existence, konfrontovat svůj pobyt na této planetě s pohledem na staletí dopředu.

Nepředpojatě, s rozmyslem, neideologicky a bez posedlosti vše analyzovat a své vědomosti promítat do praktické politiky. Nejde možná už pouze o prosazení úsporných technologií, ale především o zavedení technologií ekologicky čistých, zakomponovatelných do přírodního koloběhu, o diverzifikaci zdrojů a nespolehání se na jeden jediný samospásný vynález.

Zatímco turista přijíždí pyšný a chce, aby mu prostředí sloužilo, poutník je naopak ten, kdo přichází pokorně, s úctou, s obdivem, se zvědavostí.

Zigmund Bauman, britský sociolog polského původu

Ekologickou stopu můžeš spočítat i pro svoji školu či obec. Stačí zadat údaje na www.ekostopa.cz.

Proč bychom se na svůj pobyt na Zemi měli dívat jako na půjčku? Kdo komu co půjčil a komu to bude vracet? Jak si představit „jediný samospásný vynález“?

Dozvěděl jsi se z hodin dějepisu o nějakém „samospásném“, nebo alespoň převratném vynálezu? Proč byl tak významný?

Na mapě světa ukaž oblasti, které jsou nejvíce ekologicky postižené.

? Začni číst text a na okraji řádků dělej jednu z těchto poznámek:

✓	Udělej fajfku na konec řádku, jestliže informace v textu potvrzují, co jsi věděl(a) nebo sis myslel(a), že víš.
—	Udělej minus, jestliže je informace, kterou čteš, v rozporu s tím, co víš.
+	Udělej plus, jestliže informace, kterou se dozvíš, je pro tebe nová a zároveň důvěryhodná.
?	Udělej otazník, jestliže se objeví informace, které nerozumíš, která tě mate nebo o které by ses chtěl(a) dozvědět více.

? Ve skupinách diskutujte o tom, zda souhlasíte s Václavem Havlem. Nese Evropa opravdu velkou odpovědnost za celý svět? Proč? Pokuste se společně najít nějaké řešení. Co můžeš dělat ty osobně a co Česká republika?

? Ještě jednou si přečti celý článek a napiš jeho krátké shrnutí (asi 10 řádek). Můžeš si předtím podtrhat klíčové myšlenky. Dokážeš dát textu jiný nadpis, který by vystihoval obsah původního článku?